

Zaangażowanie i neutralność. Sztuka w czasie zagrożenia

/panel dyskusyjny w ramach **36. Dni Sztuki Współczesnej**
28 maja 2022, godz. 16:00

wstęp wolny

prowadzenie: Edwin Bendyk

goście: Jana Shostak, Lia Dostlieva, Karol Grygoruk, Igor Shugaleev

Edwin Bendyk:

“Inter arma silent Musae” – stara maksyma automatycznie uaktywnia się w pamięci, gdy słowa wojna i sztuka wystąpią razem. Gdyby była prawdziwa, dyskusja o roli sztuki oraz artystów i artystek wobec sytuacji tak dramatycznych, jak rosyjska zbrodnicza inwazja na Ukrainę, groźba klimatycznej katastrofy, inne kryzysy zagrażające życiu i przetrwaniu całych społeczności pozbawiona byłaby sensu. To jednak w takich sytuacjach ujawnia się tragiczny wymiar ludzkiego losu, a wraz z nim pytania o źródło zła oraz możliwości przeciwstawienia się mu, o sens i bezsens cierpienia, o wartość życia i znaczenie jednostki wobec sił historii. Pytania te nie dotyczą biologicznego wymiaru egzystencji, tylko kultury jako pluriwersum, poprzez które osoby i tworzone przez nie społeczności są w świecie i na świat oddziałują. Również wszczynając wojny, sięgając po przemoc, wywołując antropogeniczne kryzysy ekologiczne – ich źródeł nie należy szukać w rzekomo ułomnej naturze człowieka, tylko w kulturze.

Gdy więc zaczynają grzmieć działa, Muzy nie mogą milczeć. Co to jednak znaczy wobec grozy Buczy i Borodzianki, wobec samotności uchodźców umierających na polsko-białoruskim pograniczu lub tonących w Morzu Śródziemnym, wobec cierpiących z głodu na Madagaskarze wywołanego katastrofalną suszą? Nawet jeśli sztuka jest potrzebna, wręcz niezbędna wobec świadomości końca świata, to czy jeszcze jest możliwa?

Odpowiedzi na te pytania szukać będziemy w gronie artystek i artystów angażujących się społecznie i politycznie, niezależnie od podejmowanych strategii twórczych i poprzez swoją twórczość.

Paneliści:

Karol Grygoruk (ur. 1985) – fotograf i antropolog wizualności. Absolwent Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych UW i doktorant w Instytucie Twórczej Fotografii w Opawie. W pracy naukowej skupia się na tematyce fotografii zaangażowanej oraz wpływie nowych mediów na współczesną kulturę wizualną. Wykładowca Akademii Fotografii w Warszawie.

Od wielu lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Jego prace prezentowane były na wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą. Autor dokumentalnego cyklu “I LOVE YOU DAD” i publikacji książkowej pod takim tytułem, ukazującej relacje władzy i społeczeństwa w rządzonej przez wojskowy reżim turystycznym rajy Tajlandii.

Mieszka oraz pracuje między Warszawą i Bliskim Wschodem. Zaangażowany również w dokumentowanie kryzysu humanitarnego na polsko-białoruskiej granicy.

Podczas 36. DSW prezentujemy pracę Karola Grygoruka na wystawie „Granice człowieczeństwa”.

Igor Shugaleev – urodził się w Homlu, od 2021 roku mieszka w Polsce. Niezależny aktor i performer, absolwent Białoruskiej Państwowej ASP. Jako student zainteresował się performansem, teatrem fizycznym i teatrem tańca. Brał udział w warsztatach tańca współczesnego, performansach i happeningach. Jako członek Teatru Tańca Karakuli i

Teatru Korniąg uczestniczył w wielu europejskich festiwalach tańca. Współpracował z mińskim teatrem TOK i Teatrem HUNCH (Mińsk / Londyn). Od 2019 roku pracuje nad projektami solowymi. Współpracując z artystami z różnych dziedzin, szuka własnego języka ekspresji artystycznej na pograniczu tańca, teatru dramatycznego i performansu. Podczas 36. DSW Igor Shugaleev zaprezentuje swój performans „375 0908 2334. The body you are calling is currently not available”, jest także współtwórcą spektaklu „1.8 M”.

Jana Shostak (ur. 1993) – pochodzi z Grodna. Absolwentka studiów licencjackich na Wydziale Intermediów Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie i studiów magisterskich na Wydziale Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Aktywistka, artystka, finalistka Miss Polonii Wielkopolski, miss eco Elite 2020. W swojej praktyce artystycznej łączy wiele mediów, w tym performans i sztukę wideo. Skupia się na działaniach aktywizujących społeczności pozaartystyczne i rozszczełniających pole sztuki. Laureatka Paszportów “Polityki” 2021. Obecnie zaangażowana jako wolontariuszka w pomoc uchodźcom z Ukrainy. Podczas festiwalu Jana Shostak zaprezentuje także swój spektakl „Stand up (For Your rights) Comedy”.

Lia Dostlieva (ur. 1984 w Doniecku) – artystka, antropolożka kultury, eseistka. Główne obszary jej badań obejmują problematykę traumy, postpamięci, praktyk upamiętniających oraz sprawczości i widoczności grup wrażliwych. Szczególnie interesuje ją, w jaki sposób trauma dochodzi do języka, możliwości reprezentacji traumatycznych wydarzeń oraz jak można opisać i zwizualizować „trudną wiedzę” i „trudną przeszłość”. Jako artystka od 2012 roku pracuje w szerokim zakresie mediów (m.in. fotografia, instalacja, rzeźba tekstylna, interwencje w przestrzeń miejską).

Edwin Bendyk – dziennikarz, publicysta, pisarz. Pracuje w tygodniku “Polityka”. Autor książek „Zatruta studnia. Rzecz o władzy i wolności” (2002), „Antymatrix. Człowiek w labiryncie sieci” (2004), „Miłość, wojna, rewolucja. Szkice na czas kryzysu” (2009) oraz „Bunt Sieci” (2012). W 2014 roku, wspólnie z Jackiem Santorskim i Witoldem Orłowskim opublikował książkę „Jak żyć w świecie, który oszalał”. Na Uniwersytecie Warszawskim prowadzi w ramach DELab Laboratorium Miasta Przyszłości. Wykłada w Collegium Civitas, gdzie kieruje Ośrodkiem badań nad Przyszłością. W Centrum Nauk Społecznych PAN prowadzi seminarium o nowych mediach. Członek Polskiego PEN Clubu. Prezes Fundacji im. Stefana Batorego.